HAVEN
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

PRÁVNÍ AKTUALITY LISTOPAD 2020

Dovolujeme si Vám představit několik novinek z oblasti judikatury a legislativy z průběhu listopadu a předchozích měsících roku 2020. O dalších změnách Vás budeme informovat i v průběhu následujícího roku.

Osobní údaje

+ Metodika obecného posouzení vlivu na ochranu osobních údajů

Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) vydal dne 11. 11. 2020 metodiku týkající se povinnosti správců provést posouzení vlivů na ochranu osobních údajů pro případ jejich neoprávněné změny, zničení či znepřístupnění (DPIA). DPIA je třeba provést před zahájením zpracování osobních údajů a v případě již existujících zpracování nejpozději při první změně rizika. Předem podotýkáme, že **metodika není závazná**. Její dodržování je doporučené a správci mohou zvolit jiný způsob DPIA. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) tento proces dělí do 4 fází. V první fázi by správce měl shromáždit informace o jím zpracovávaných osobních údajích, následně ve druhé fázi správce zanalyzuje nezbytnost provést vlastní posouzení vlivu (DPIA). Pokud zjistí, že údaje mají z DPIA výjimku (např. jde o údaje zaměstnanců s trvalým pobytem na území ČR; seznam výjimek zveřejnil ÚOOÚ) může od dalšího posouzení upustit. Pokud se na údaje výjimka nevztahuje, je potřeba provést vlastní hodnocení rizikovosti zpracování. Ve třetí fáze správce provede vlastní posouzení vlivu (vypracuje popis zamýšlených operací zpracování, posoudí nezbytnost a přiměřenost operací zpracování z hlediska účelů zpracování, posoudí rizika a navrhne způsob jejich řešení). K výslednému DPIA se následně vyjádří pověřenec pro ochranu osobních údajů. Jestliže správce rozsáhle zpracovává kritické osobní údaje, na jejichž ochranu jsou kladeny přísnější požadavky, měl by k výslednému posouzení vlivu správce zajistit stanovisko zástupců subjektů údajů a nezávislých odborníků. Pokud se nepodaří snížit míru rizika pod hodnotu 48, musí být DPIA konzultována i se samotným ÚOOÚ. Na závěr posouzení vlivu je připojena doložka o schválení DPIA odpovědnou osobou (nejčastěji statutárním zástupcem správce). Posouzení vlivu je potřeba systematicky monitorovat a aktualizovat vzhledem k tomu, že řada hrozeb se může v čase měnit nebo mohou přibýt další. Celé znění metodiky naleznete na tomto odkazu.

++ HAVEN ++ HAVEN ++ HAVEN ++ HAVEN ++ HAVEN

Daně

+ Změny v pravidlech Quick fixes

Dne 1. 9. 2020 vstoupila v účinnost novela zákona o DPH, která do mění tzv. Quick fixes (tj. pravidla pro pohyb zboží mezi členskými státy EU). V oblasti DPH se novela promítne do 4 hlavních oblastí. Na rozdíl od dosavadní úpravy pravidel pro obchodování se zbožím prostřednictvím konsignačních skladů novela nově výslovně upravuje některé situace, ke kterým v obchodním styku běžně dochází, ale které zákon doposud neupravoval (zejm. vracení zboží, apod.). Společnosti využívající režim konsignačních skladů proto budou muset změnit interní systémy tak, aby vyhovovaly nové právní úpravě. Dále úprava zavádí automatické přiřazení přepravy v rámci řetězového obchodu již první dodávce. Jestliže přepravu zajišťující prostřední osoba dá své DIČ k dispozici státu dodavatele, přiřadí se přeprava druhé dodávce a první dodání bude považování za lokální zdanitelné plnění. Novela také zavádí povinnost odběratele sdělit DIČ dodavateli, aby dodavatel mohl uplatnění osvobození, v opačném případě by totiž dodavatel musel dodávku zdanit. Případné osvobozené dodání zboží bude muset dodavatel vykázat v souhrnném hlášení. Novela také přináší jasný výčet dokladů, jimiž se bude prokazovat přeprava zboží do jiného členského státu EU.

+ Uplatnění nároku na odpočet u výdajů, ze kterých má prospěch třetí osoba

Soudní dvůr EU (SDEU) kladně odpověděl rozsudkem ze dne 1. 10. 2020 ve věci *Vos Aannemingen* (C-405/19) na otázku, zda lze uplatnit plný nárok na odpočet z výdajů, ze kterých má prospěch třetí osoba, jestliže se prospěch z těchto výdajů považuje za vedlejší. V řešené věci belgická společnost prodávala byty v jí vystavených nemovitostech na pozemcích třetích osob. Vlastníci těchto pozemků pak prostřednictvím jejích makléřů prodávali podíly na těchto pozemcích. Společnost hradila veškeré s tím související náklady, příjem vlastníků pozemků považovala za vedlejší, a proto uplatňovala plný nárok na odpočet DPH. Správce daně se však domníval, že společnost mohla nárok uplatnit jen v rozsahu vztahujícím se k prodeji bytů a domů, nikoli i k pozemkům. SDEU připustil možnost uplatnit nárok na odpočet, i když má z hospodářské činnosti osoby povinné k dani prospěch třetí osoba a vzhledem k tomu, že prospěch plynoucí třetí osobě byl považován za vedlejší, nemůže to podle něho omezit rozsah nároku společnosti na odpočet.

Životní prostředí

+ Nový odpadový zákon

Sněmovna dne 1. 12. 2020 definitivně schválila znění nového zákona o odpadech, jehož návrh jí byl vrácen senátem. Zákon bude účinný od ledna 2021. Nový zákon oddaluje konec skládkování odpadu na rok 2030, zvyšuje poplatky za ukládání odpadu na skládkách a zavádí dva nové poplatky za komunální odpad (za obecní systém odpadového hospodářství; za odkládání komunálního odpadu z nemovitosti). Obce však nebudou moci zavést oba poplatky současně, ale pro dané poplatkové období vždy jen jeden ze dvou citovaných poplatků. Zákon dále zavádí nástroje, které by měly obce motivovat k plnění požadavků na třídění komunálního odpadu (např. tzv. třídicí slevu). Obce však budou moci svým obyvatelům nabízet i jiné způsoby třídění. Zákon dále stanovuje povinnost autorizovaných obalových společností provádět tzv. ekomodulaci (tzn. finančně zohledňovat opakovanou použitelnost obalů a zvýhodňovat je před nerecyklovatelnými obaly).

Občanské právo

+ Vyúčtování služeb

Nejvyšší soud (NS) se ve věci vedené pod sp. zn. 26 Cdo 4074/2019 zabýval vyúčtováním služeb spojených s nájmem bytu. Dovodil, že není povinnosti nájemce bytu žádá pronajímatele o vyúčtování. Nezávisle na tom má však pronajímatel povinnost vyúčtování provést a nájemce s ním seznámit v zákonné lhůtě, i když o ně nájemce žádá dříve. Poruší-li pronajímatel tuto povinnost, musí nájemci zaplatit pokutu. Nárok na pokutu vzniká nájemci již samotným uplynutím stanovené lhůty a nedoplatek plynoucí z později předloženého vyúčtování na to nemá vliv. Pokutu může nájemce po pronajímateli požadovat, aniž by mu vznikla škoda. Vznikla-li mu však škoda, výše škody bude hranicí, pod kterou nepůjde pokutu snížit. V té souvislosti NS dodává, že vyúčtování musí mít všechny náležitosti a pouhá informace o existenci nedoplatku je právně irelevantní.

V případě konkrétních dotazů se na nás neváhejte obrátit.

O dalších legislativních novinkách Vás budeme informovat.

NEJSTE NA TO SAMI

Jeseniova 1151/55, 130 00 Praha 3
+420 212 246 725
info@ak-haven.cz

Mgr. Andreya Voglová, advokátka
reg. č. ČAK: 16780
dat. schránka: u6dhvye

Mgr. Robert Novotný, advokát
reg. č. ČAK: 17674
dat. schránka: r7smyik

www.ak-haven.cz